

Swend's Tour de France Ordbog

Swend's Tour de France Ordbog

DET BETYDER BETEGNELSERNE PÅ SKÆRMEN

Hvad betyder Abandon?

Når en rytter har forladt løbet efter eksempelvis et styrt, dukker der et skilt op på tv-skærmen, hvor der står abandon. På dansk vil det betyde 'opgivelse' eller 'afståelse', og det betyder, at rytteren er udgået af løbet og ikke er med mere.

Hvad betyder Poursuivant(s)?

Det betyder 'forfølger'. Betegnelse bliver typisk brugt om den eller de ryttere, som ikke er i udbruddet, men heller ikke i feltet. Det handler derimod om ryttere, der er på mellemhånd, og som jagter den forreste gruppe.

Hvad betyder Départ Fictif / Départ Réel?

Rytterne har reelt to forskellige afgangstidspunkter. Det første, *depart fictif*, betyder 'fiktiv afgang'. Den bruges, når rytterne triller ud af startbyen. Oftest bliver der kørt et par kilometer, inden etappen bliver givet fri.

Når etappen så bliver givet fri, rejser løbsdirektøren sig op i den røde løbsdirektørbil og vifter med et flag. Det hedder *depart réel*, som betyder 'den reelle afgang', og etappen er nu i gang. Fra det øjeblik er det tilladt at angribe.

Hvad betyder Tête da la Course?

Tête de la Course er betegnelsen for den eller de ryttere, der udgør forreste del af løbet. Det vil typisk være udbruddet eller et minimeret favoritfelt på en bjergetape, hvis disse ligger forrest.

Swend's Tour de France Ordbog

DET BETYDER BETEGNELSERNE PÅ SKÆRMEN

Hvad betyder Peloton?

Peloton bliver på dansk kaldt 'feltet'. Feltet er den største klump af ryttere på en etape.

Hvad betyder Arrière du Peloton?

I samme genre som ovenstående. Her gælder det de ryttere, der sidder bagerst i feltet.

Hvad betyder Hors Catégorie?

Bjergene i Tour de France er inddelt i kategorier, alt efter hvor hårde de er. Skalaen begynder ved fire og går til et. Herefter er der en betegnelse, der hedder *hors catégorie (HC)*, der betyder uden for kategori. Bjergene med disse betegnelser er løbets hårdeste.

Hvad betyder Col de.. / Col du..?

Størstedelen af bjergene i Tour de France har en betegnelse før navnet. Et eksempel er Col du Tourmalet. Col du betyder ganske enkelt, at der er tale om et bjerg - altså 'Bjerget Tourmalet.'

Hvad betyder Sommet?

På Tourens stigninger ser man ofte et skilt, hvor der står *Sommet* efterfulgt et antal kilometer. Ordet betyder 'toppen' og er altså en betegnelse for, hvor langt der er til toppen af den pågældende stigning.

Hvad betyder Crevaison?

Det betyder punktering på fransk og kommer på skærmen, når en rytter er punkteret.

Hvad betyder Chute?

Chute er det ord, man ikke ønsker, man kommer til at se på skærmen. Det betyder nemlig, at der har været styrt et sted i løbet.

Swend's Tour de France Ordbog

BETEGNELSERNE FOR TRØJERNE OG PRISERNE

Hvad betyder Maillot Jaune?

Maillot Jaune betyder 'den gule trøje.' Det er selve symbolet på Tour de France og bæres af den førende rytter. Den er gul, fordi det første løb var arrangeret og sponsoreret af avisen L'Auto, som var en forgænger til sportsavisen l'Équipe. Og L'Auto var trykt på gult papir.

Hvad betyder Maillot Blanc?

Det betyder den 'hvide trøje', og det betegner den trøje, som den bedste unge rytter bliver tildelt. Den hvide trøje blev indført for første gang i 1968, men dengang blev den givet til den rytter, der var bedst i det kombinerede klassement – altså bedst i både den samlede stilling, bjergkonkurrence og pointkonkurrencen. I 1975 blev den kombinerede konkurrence fjernet, og der blev indført en ungdomskonkurrence.

Hvad betyder Vert?

Det betyder den 'grønne trøje', og det betegner den trøje, som føreren af løbets pointkonkurrence bærer. Den grønne trøje er et symbol for de hurtige ryttere. Den grønne farve blev valgt, da trøjens første sponsor var en fabrikant af plæneklippere – og græssets grønne farve gav altså også farve til trøjen.

Hvad betyder Maillot à Pois?

Det betyder den 'prikkede trøje', og det betegner den trøje, som føreren af løbets bjergkonkurrence bliver tildelt. Prikkerne kommer fra sponsoren Chocolat Poulain, hvis chokoladepåber var dækket i prikket papir.

Hvad betyder Le Prix de la Combativité?

Det er prisen som den mest angrebsivrige rytter på etappen. Rytteren belønnes med et rødt rygnummer på etappen efter.

Swend's Tour de France Ordbog

UDTRYK OM RYTTERNE

Hvad betyder Leadout?

Det er en betegnelse for en teknik og taktik, som bruges i forbindelse med sprinterafgørelserne på flade etaper. En leadout-mand er en sprinters holdkammerat, der bruger al sin energi på at køre sprinteren frem, mens sprinteren lægger sig på hjul.

Når en leadout-mand ikke har flere kræfter, trækker han ud til siden, og så er det op til sprinteren selv at gøre arbejdet færdigt. Sprinterholdende bruger typisk flere leadout-mænd i spurterne – heraf betegnelsen 'leadout-tog' eller bare 'tog'. Tanken er, at sprinteren skal have så meget energi som mulig tilbage til de sidste meter.

Hvad betyder Domestique?

Alle hold har en eller flere ledere, som går efter etapesejre eller nogle af trøjerne. De andre medlemmer af holdet kaldes *domestiques*, hvilket egentlig betyder tjenere. Deres opgave er at ofre egne ambitioner, så holdets leder kan opnå sit mål. Ofte bliver ordet hjælperytter også brugt.

Hvad betyder Rouleur?

En *rouleur* betragtes som en god allroundrytter. Rouleuren kan klare sig i forskelligt terræn - fladt som bakket.

Hvad betyder Puncheur?

En puncheur er en specialist i terræn med korte, stejle bakker. Den type af rytter vil typisk være godt stillet, hvis etaperne slutter med en kort, eksplosiv stigning, hvor andre ryttere har svært ved at træde rundt.

Hvad betyder Grimpeur?

Det betyder en 'klatrer'. Det er en betegnelse, der bruges om en bjergrytter.

Hvad betyder En Danseuse?

"Han kører *en danseuse*," bliver sagt om en rytter, der står meget op i pedalerne. Et godt eksempel er Alberto Contador, der sjældent sad i sadlen, når de største bjerge skulle bestiges.

Swend's Tour de France Ordbog

DE ANDRE I TOUR DE FRANCE

Hvad betyder Soigneur(s)?

Det er en hjælper på cykelholdet, der igennem massage og anden assistance sørger for, at rytterne har bedst mulige betingelser for at restituere mellem etaperne.

Hvad betyder Directeur Sportif?

Det er navnet på chefen eller cheferne, der følger løbet i en holdbil og kan udstikke ordrer undervejs via radio. På dansk er det bedre kendt som en sportsdirektør.

Hvad betyder Caravane Publicitaire?

Det er betegnelsen for markedsføringskaravanen, der med omkring 200 køretøjer sørger for stemning og uddeling af smagsprøver og merchandise til tilskuerne langs ruten. Karavanen kører foran rytterne.

Swend's Tour de France Ordbog

UDTRYK, DER ER GODE AT KENDE

Hvad betyder Grand Tour?

Det er den ypperste løbsklasse inden for cykelsporten. En Grand Tour strækker sig over tre uger og har ruter, der er mere end 3000 kilometer lange. Der eksisterer tre løb af denne kaliber:

Giro d'Italia, Vuelta a España og Tour de France. Tour de France er den mest prestigefyldte af de tre.

Hvad betyder Equipe?

Equipe betyder hold. Der er 22 hold med Tour de France, hvor der er otte ryttere på hver.

Hvad betyder Gruppetto?

Det er den gruppe af ryttere, der samler sig allerbagerst på de hårde bjergetaper. Dagsordenen i gruppettoen er at overleve de strabadser, der venter på etappen ved at komme i mål inden for tidsgrænsen. Typisk er det sprinterne og de lidt tungere folk, der sidder i gruppettoen, mens de lette klatrere kæmper om etapesejren.

Hvad betyder General Classification?

Det er betegnelsen for klassementet. Det er løbets oversigt over den samlede stilling. Efter hver etape udarbejdes der to forskellige klassementsoversigter: En, der viser etapens klassement, og en, der viser det samlede klassement. Den rytter, som er øverst i 'GC', som det forkortes, når feltet kommer til Paris, vinder Tour de France. På fransk hedder det i øvrigt *Classement Général*.

Hvad betyder Lanternhe Pougé?

Det er en titel, rytteren på sidstepladsen i løbet får tildelt.

Hvad betyder Flamme Rouge?

Flamme Rouge er oftest markeret ved en rød port, som rytterne kører under. Det er en betegnelse for, at der kun er én kilometer tilbage af etappen.

Swend's Tour de France Ordbog

UDTRYK, DER ER GODE AT KENDE

Hvad betyder Musette?

Det er betegnelsen for den lille pose med mad og vand, som rytterne får udleveret undervejs på etaperne – oftest set i forplejningszonerne.

Hvad betyder Radio Tour?

Det er Tourens egen radio, der har til opgave at holde holdene, tilskuerne og kommentatorerne orienteret om, hvad der sker ude på ruten – især når det ikke lige kan ses i tv. Når kommentatorerne følger etaperne, sidder de også og lytter til Radio Tour.

Hvad betyder Sticky Bottle?

Det er et kneb, der ofte bliver brugt af ryttere, som henter vandflasker i holdbilen. Ved udleveringen af vandflaskerne holder rytteren fast i flasken i nogle sekunder og bliver således trukket af bilen. Tricket bliver brugt for at spare kræfter. Tolerancegrænsen er typisk på et-to sekunder. Løbsledelsen kvitterer med en bøde, hvis der bliver gjort overdrevet brug af en *sticky bottle*.

Hvad betyder Vainqueur?

Ordet betyder 'sejrherre' og bruges altså om vinderen af enten en etape eller hele løbet.

Hvad betyder Chapeau?

Chapeau er et smukt fransk ord, som ofte bruges blandt cykelryttere for at anerkende en anden rytters præstation. Bogstaveligt talt betyder det hat - altså at man letter på hatten i respekt for en anden rytter.

Hvad betyder lirens?

Dette positive ord bliver brugt igen og igen af danske cykelnerder. Lirens betyder, at noget er fedt eller god stil. Eksempelvis har Mads Pedersen sagt, at 'det er lirens at være her' under sin første Tour de France.

Lirens bruges også ofte om udstyr eller tøj.

Swend's Tour de France Ordbog

DE NØRDEDE UDTRYK

Hvad betyder Broom Wagon / Voiture Balais?

Det er en vogn, der følger feltet og samler ryttere op, der har opgivet eller ikke kan nå i mål inden for tidsgrænsen. På dansk kaldes det ofte for fejbladet.

Hvad betyder Contre-la Montre?

Det betyder 'kampen mod uret'. Betegnelsen bruges om enkeltstarterne i Tour de France, hvor rytterne ikke kører på samme tid, men sendes afsted én efter én i kampen mod uret.

Hvad betyder Barrage?

Det er et udtryk, som bliver brugt, når kommissærerne lader servicebilerne blive bag en lille gruppe, der er sat. Det sker, indtil hullet er tilstrækkeligt stort til, at de ikke kan køre i læ bag bilerne på deres vej tilbage til feltet igen.

Hvad betyder Bidon?

Det betyder flaske, og det er derfor, at der står mange tilskuere langs med vejene med skilte, hvor der står Bidon på. Det er altså ikke, fordi de hepper på én, der hedder Bidon, men fordi de gerne vil have flasker.

Hvad betyder Echelon?

Når der køres sidevind, danner rytterne ofte en vifteformation på vejen. Det kaldes Echelon.

Hvad betyder Hors Délais

Det betyder, at en rytter er uden for tidsgrænsen. På resultatlisten fremstår den ofte som 'OTL' af det engelske Out of Time Limit.

Swend's Tour de France Ordbog

